

1. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA

§ 9 ODBORNÁ ZPŮSOBILOST K VÝKONU POVOLÁNÍ ZDRAVOTNÍHO LABORANTA

NÁVRH ZNĚNÍ DLE MZ ČR

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta se získává absolvováním

a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotních laborantů,
b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotní laborant na vyšších zdravotnických školách,

c) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody,

d) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví, nebo

e) střední zdravotnické školy v oboru zdravotní laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005.

~~(2) Zdravotní laborant, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. e), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání zdravotního laboranta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.~~

(2) Odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta má také zdravotnický pracovník, který získal způsobilost k výkonu povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků podle § 26.

(3) Za výkon povolání zdravotního laboranta se považuje laboratorní činnost v rámci diagnostické péče a vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem a odborným pracovníkem v laboratorních metodách.

POŽADAVKY A VYSVĚTLENÍ ČAZL

I. Požadujeme zrušení odstavců c) + d)

- AKK nebyl ještě nikdy pro tyto účely realizován, dokonce vůbec neexistuje.
- Bakalářské vzdělání dle písmen c) + d) s doplněným 4týdenním AKK NEMŮŽE nahradit 3letý bakalářský program „zdravotní laborant“, obsah a rozsah studia je naprosto odlišný. Rozdíl mezi

např. matematicko-fyzikálním oborem a oborem zdravotní laborant snad není nutno popisovat (praxe v klinických laboratořích, rozsah teoretických znalostí, klinické předměty atd.).

- Absolventi VŠ oborů uvedených v odstavcích c) a d) mohou být jakkoli šikovni a schopní, ale pro výkon práce zdravotního laboranta v klinické laboratoři jsou nedostatečně teoreticky a zejména prakticky připraveni. Z důvodu zachování kvality péče není žádoucí zaměstnávat takovéto pracovníky v laboratořích.
- Existuje plnohodnotné vzdělávání této profese na úrovni VOŠ (absolventi DiS.) a úrovni VŠ (absolventi Bc.), proto není třeba vytvářet zmatek a další nejednotnost v oblasti vzdělávání.

II. Požadujeme zrušení odstavce (2)

- VŠ po absolvování 4týdenního AKK - odůvodnění je totožné s předchozím.
- Každé povolání má svá vzdělávací kritéria. Zdá se, že povědomí laické, ale zřejmě i zdravotnické veřejnosti o naší profesi je naprosto zkreslené. Jak to bude vypadat v praxi, když zdravotním laborantem bude moci být i ten, kdo vystuduje uvedenou VŠ a k tomu AKK? Požadujeme, aby získaná odborná způsobilost pro povolání zdravotní laborant byla získána pouze k tomu určenými studijními programy, jako je tomu v současné době.

2. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA

POVOLÁNÍ "LABORATORNÍ ASISTENT"

NÁVRH MZ ČR

Ustoupit od zrušení povolání laboratorní asistent.

POŽADAVEK A ODŮVODNĚNÍ ČAZL

I. Požadujeme zrušení povolání laboratorní asistent

- Opakovaně bylo ze strany MZ ČR potvrzeno, že toto povolání bude zrušeno.
- Napříč všemu tlaku ostatních institucí a informacím o využití laboratorních asistentů trváme na zrušení tohoto povolání, které NEDOKÁŽE plnohodnotně nahradit zdravotní laboranty.
- V praxi mohou laboratorní asistenti vykonávat omezené odborné činnosti a spíše by mohli nahradit všeobecné sanitáře než zdravotní laboranty.
- Kvalita vzdělání je limitována již nízkou úrovní přijímaných studentů a výsledné vzdělání je nedostatečné vzhledem k požadavkům stále se rozvíjejících laboratorních oborů.
- Počty absolventů data zkreslují, přesné počty pracujících jako laboratorní asistent nám známy nejsou. Minimální kompetence, nízké platové hodnocení a potřebné znalosti většinu laboratorních asistentů donutí studovat obor zdravotní laborant nebo odchází pracovat mimo obor.
- Z veřejně dostupného Vyhodnocení zásadních připomínek z meziresortního připomínkového řízení vyplývá, že zachování laboratorního asistenta požadovala Unie zaměstnavatelů a 6 krajů (Hl. m. Praha, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Jihočeský, Olomoucký). Znepokojilo nás, že některé části textu jejich připomínek byly naprosto totožné.

Zdravotní laborant je prestižní, ale velmi náročný obor na studium i na samotný výkon povolání. Právě náročnost této profese a výše platového hodnocení jsou možnou příčinou úbytku zdravotních laborantů v praxi. Nemyslíme si, že změna paragrafů navýší počty zájemců o tuto práci. Potenciál však vidíme ve vyšším finančním ohodnocení. Zdravotní laboranti jsou zařazeni v rozmezí 8. – 11. platové třídy, ačkoli požadavky na vzdělání, rozsah stanovených kompetencí a charakter odborných činností jsou velmi rozsáhlé. S navýšením platových tříd by se tato profese stala pro mladé a vzdělané absolventy mnohem atraktivnější. Udržení zdravotních laborantů v praxi navýšením platových tříd považujeme za vhodnější řešení než investovat nemalé finance do vzdělávání nevyužitých laboratorních asistentů či neplnohodnotných AKK pro absolventy VŠ.

Mgr. Jana Vaculová